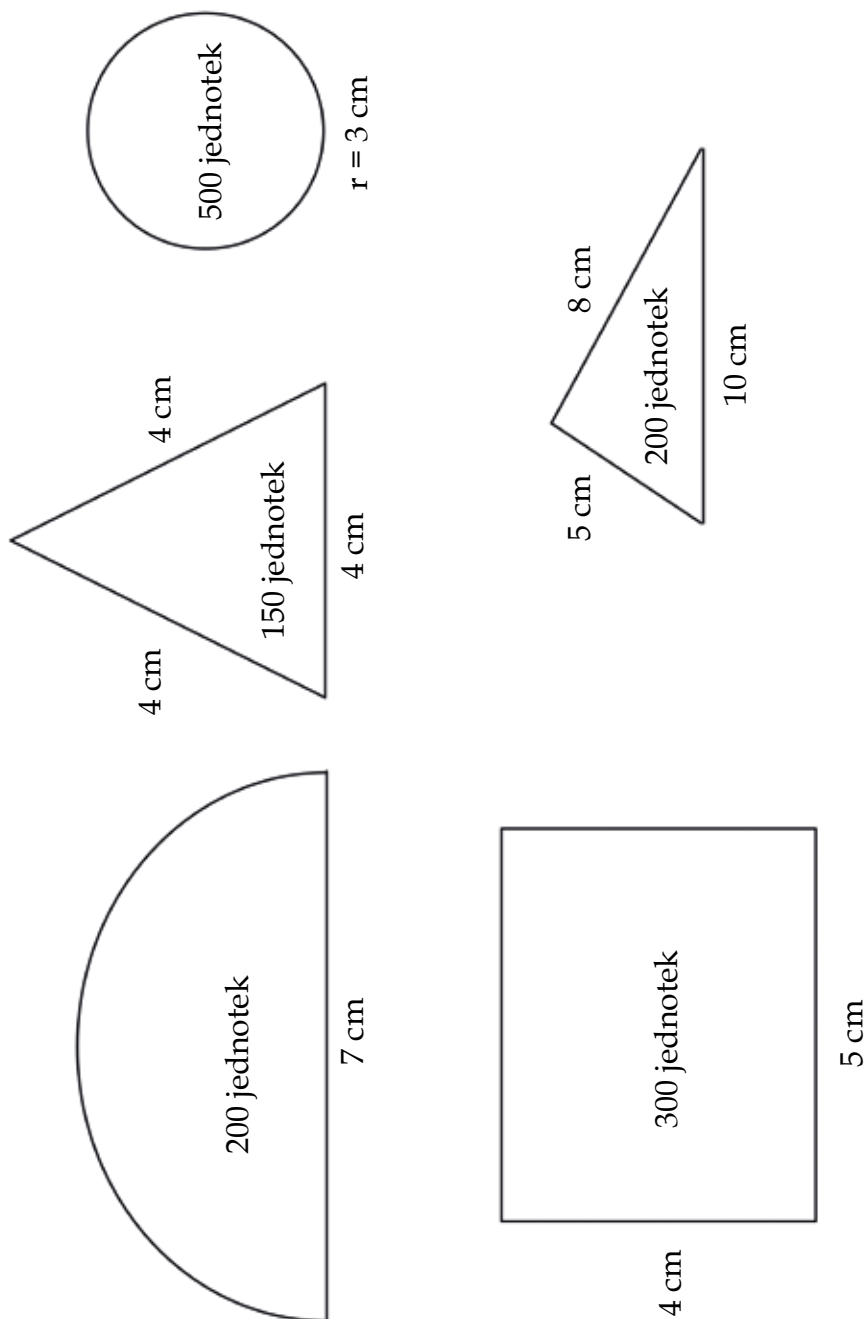

Příloha č. 1

Příloha č. 2

Představte si, že jste tým chirurgů ve velké nemocnici. Jako komise musíte přijmout velmi důležité rozhodnutí. V tomto okamžiku máte jednoho dárce srdce a osm pacientů, kteří potřebují transplantaci srdce. Pokud víte, prognóza úspěšné transplantace je pro všechny tyto pacienty stejná. Vaše komise musí vybrat, kdo srdce dostane. Máte dvacet minut na to, abyste došli ke skupinovému rozhodnutí.

Pacienti

1. Sedmnáctiletá romská servírka, která nedokončila střední školu a je jedinou živitelkou své rodiny.
2. Patnáctiletá těhotná dívka, svobodná.
3. Středoškolák ruského původu, předseda třídy, který nedávno získal stipendium na lékařskou fakultu.
4. Čtyřicetiletá matka s třemi malými dětmi, vietnamská vdova, která v této zemi nemá žádné příbuzné.
5. Dvaapadesátiletý černošský náboženský vůdce, který vede útulek a kuchyň pro bezdomovce, kde se každý den stravují tisíce lidí.
6. Čtyřicetiletý vědec, který je blízko k objevu léku proti AIDS a sám je HIV-pozitivní.
7. Jedenáctileté děvče ze Středního výchovu, které se stalo symbolem světového míru.
8. Pacient přeložený z malé venkovské nemocnice – žádné další údaje nejsou k dispozici.

Canfield , Siccone, 1998, str. 321

Příloha č. 3

Najděte někoho, kdo:

<p>1 Cítil, že k němu byl někdo nedávno nespravedlivý.</p>	<p>2 Četl nedávno o nespravedlivém a diskriminujícím zacházení s nějakou menšinou.</p>	<p>3 Uplatnil v uplynulém půlroce své právo na zdravotní péči.</p>	<p>4 Může uvést nějaký případ porušování práv žáků ve škole.</p>
<p>5 Uplatnil nedávno své právo na svobodu vyznání.</p>	<p>6 Věří, že vedení školy by mělo se žáky konzultovat důležité změny ve škole.</p>	<p>7 Cítil, že jeho rasa nebo původ byly příčinou porušování některých jeho práv.</p>	<p>8 Ví o případech porušování lidských práv v nějaké cizí zemi.</p>
<p>9 Věří, že i zvířata mají svá práva.</p>	<p>10 Podpořil nějakou organizaci nebo skupinu bojující za lidská práva.</p>	<p>11 Věří, že povinnosti jsou důležitější než práva.</p>	<p>12 Ví o porušování práv v naší zemi.</p>
<p>13 Může uvést příklad, kdy byla jeho práva porušována z důvodu jeho pohlaví.</p>	<p>14 Pomohl někomu, k němuž se někdo jiný choval nespravedlivě.</p>	<p>15 Uplatnil své právo na nenásilný protest.</p>	<p>16 Ví o nějakém úspěchu při obraně lidských práv.</p>

Příloha č. 4

Hamburger

Vaším úkolem je navrhnout a vytvořit co nejúčinnější reklamu, která přesvědčí lidi, aby jedli hamburgery. Měla by zdůrazňovat, jak jsou chutné, jak nádherně voní a jak je jedení hamburgerů skvělé a moderní. Pro dosažení co nejlepšího výsledku používejte slova, kresby, barvy.

Hamburger

Vaším úkolem je navrhnout a vytvořit co nejúčinnější reklamu, která bude zdůrazňovat, jak špatné je jíst hamburgery. Ukažte, jak jsou hamburgery mastné, nezdravé a jak podřadné je to jídlo. Ukažte, že kvůli chovu dobytka je ničen tropický prales. Ukažte, jak je jedení hamburgerů nemoderní a že hamburgery jedí jen křupani. Pro dosažení co nejlepšího výsledku používejte slova, kresby, barvy.

ZOO

Vaším úkolem je navrhnout a vytvořit co nejúčinnější reklamu, která přesvědčí lidi, aby navštívili zoo. Zdůrazněte vzrušení, které vám poskytne pozorování divokých exotických zvířat, ukažte, jak mnoho se toho děti při návštěvě zoo naučí. Pro dosažení co nejlepšího výsledku používejte slova, kresby, barvy.

ZOO

Vaším úkolem je navrhnout a vytvořit co nejúčinnější reklamu, která odradí lidi od návštěvy zoo. Ukažte, že zoologické zahrady jsou strašná místa, kde jsou zvířata držena v nepřírodných a krutých podmínkách, a že návštěvníkům vůbec nepřibližují krásu divočiny. Pro dosažení co nejlepšího výsledku používejte slova, kresby, barvy.

Fizz

Vaším úkolem je navrhnout a vytvořit co nejúčinnější reklamu, která pomůže prodávat nový nealkoholický nápoj s názvem Fizz. Zdůrazněte jeho vynikající chuť, ukažte, jak osvěžující a moderní je pít Fizz. Pro dosažení co nejlepšího výsledku používejte slova, kresby, barvy.

Fizz

Vaším úkolem je navrhnout a vytvořit co nejúčinnější reklamu, která bude varovat před pitím nápojů, jako je nový nealkoholický nápoj s názvem Fizz. Zdůrazněte, že sice vypadají atraktivně, ale jsou zdravotně závadné, obsahují

příliš mnoho cukru, poškozují zuby a napomáhají tloustnutí. Pro dosažení co nejlepšího výsledku používejte slova, kresby, barvy.

Kožichy

Vaším úkolem je navrhnout a vytvořit co neúčinnější reklamu, která pomůže prodávat kožichy. Zdůrazněte, jak jsou oslnivě krásné, měkoučké a módní. Pro dosažení co nejlepšího výsledku používejte slova, kresby, barvy.

Kožichy

Vaším úkolem je navrhnout a vytvořit co neúčinnější reklamu, která ukáže, jak špatné je nosit kožichy. Ukažte krutost spojenou s odchycem a chovem kožešinových zvířat, zdůrazněte, že kožich je mrtvý zbytek kdysi živého tvora, že existují odpovídající alternativy, které nenesou pečeť krutosti. Pro dosažení co nejlepšího výsledku používejte slova, kresby, barvy.

Sněžný skútr

Vaším úkolem je navrhnout a vytvořit co neúčinnější reklamu, která pomůže prodávat sněžné skútry. Ukažte, jak jsou rychlé a jak je na nich jízda vzrušující. Ukažte, jak je vlastník takového stroje přitažlivý a moderní. Pro dosažení co nejlepšího výsledku použijte slova, kresby, barvy.

Sněžný skútr

Vaším úkolem je navrhnout a vytvořit co neúčinnější reklamu, která omezit používání sněžných skútrů. Ukažte, jak jsou hlučné, jak ruší klid a poškozují přírodu a jak jsou nebezpečné. Pro dosažení co nejlepšího výsledku používejte slova, kresby, barvy.

Pike, Selby, 2000, str. 218

Příloha č. 5

Sluníčko – zkus se chovat tak, aby se ve skupině cítili všichni dobře. Dosáhneš toho chválením a podporou toho, co druzí řekli, povzbuzováním, příjemným chováním, úsměvem, nasloucháním názorů apod.

Manažer – zahaj diskusi a pokus se bránit tomu, aby se odbíhalo od tématu. Každého povzbuzuj, aby na tématu pracoval: „Nezapomínejme, o čem chceme diskutovat, pokračujme, neplýtvějme časem, vydržme až do konce...“

Usmiřovač – zkus usmiřovat lidi, kteří spolu nesouhlasí a hádají se: „Myslím, že by bylo užitečné se vzájemně poslouchat, pokusme se najít něco, na čem se shodneme...“

Myslitel – žádej od ostatních, aby víc objasnili to, co řekli, diskutuj, rozvíjej téma. Pátrej po důvodu jejich mínění: „Můžeš nám dát příklad? Co přesně tím myslíš? Máš pro ten názor nějaký důvod? Jak víš, že je to...?“

Provokátér – zkus šťourat do problému ze strany, odkud to nikdo nedělá: „Podívejte se na to takhle, trochu života do téhle debaty, zapomínáte na reálný svět, přiznejte se, opravdu si myslíte to, co jste právě řekli?“

Hledač nápadů – vyžaduj od ostatních, aby vyjádřili své myšlenky a mínění: „Chtěl bych vědět, co si o tom myslí Jana, a co si myslíš ty, nemůžeme rozhodnout, dokud nebudeme znát mínění všech, jak to cítíš ty?“

Mluvka – mluv, mluv, mluv, zvláště, nemáš-li čím přispět do diskuse, vyprávěj dlouhé příběhy bez pointy, opakuj, co jsi už řekl, přerušuj jiné, mluv, ale neposlouchej ostatní.

Extremista – zaujmi postoj a neustupuj ani o píď. Předkládej jedno hledisko, které vysvětluje vše, neustále se vracej k jedné myšlence, vyjadřuj se ostrými, nesmlouvavými výrazy, předem odmítni kompromis.

Vejtaha – nepřetržitě ukazuj, jaký jsi báječný. Cituj spisovatele a díla, která nikdo nečetl, ba ani nezná, vyprávěj, kde jsi všude byl a jak to tam dělají, používej cizí slova vždy, je-li to možné, trus jména důležitých lidí, které znáš, nabádej ostatní, že mají více číst, a doporučuj knihy, které jim pomohou porozumět.

Sabotér – pokus se diskusi soustavně rozbíjet, např.: neustále konstatuj, jak je to zbytečná a neplodná diskuse, zesměšňuj ostatní, používej argumentů pod pás, trus cynické nebo znuděné poznámky, zívěj, demonstrativně koukej z okna.

Pochlebovač – vyber si jednu osobu a tu vychvaluj při každé možné

i nemožné příležitosti: „Jana má ale výborné nápady, že? Poslouchejte Janu. Dejte si od Jany poradit, ta tomu rozumí nejlépe.“

Velký šéf – chovej se, jako bys věděl vše a vše bylo předem jasné. Vyjadřuj neodbytně své stanovisko, buď silně kritický ke všem, kdo s tebou nesouhlasí, zaříd', aby se diskuse točila kolem tebe, připusť debatu jenom o tom, co sám považuješ za důležité.

Reitmayerová, Broumová, 2007, str. 129–131.

Příloha P1B

Informace k aktivitě Stromy – Paměť – příroda

1. Největším problémem v České republice z hlediska ochrany ovzduší je znečištění prachem.
2. Do vzduchu se dostává obrovské množství prachových zrněk, která pocházejí například z vytápění pevnými palivy (hlavně z uhlí) – to jsou všem známé saze.
3. Za velké množství znečištění může také doprava. Výfuky aut, nákladáků i autobusů každý den chrlí do vzduchu, který dýcháme, tuny sazí a jejich točící se kola a obrušující se pneumatiky, je pak ještě dál víří.
4. Náš vzduch se skládá především z plynů – hlavně kyslíku a dusíku, ale také oxidu uhličitého či metanu. Naše ovzduší obsahuje i další prvky a určité množství pevných částic, které se do vzduchu dostávají přirozenou cestou nebo ve větší míře pochází z činnosti člověka.
5. Pomoci při ochraně ovzduší může každý tím, že např. bude pálit jen suché dřevo a nebude topit odpadky (ty se třídí), nebude spalovat trávu, listí a mokré větve, využije k topení ekologičtější způsoby (plyn, tepelné čerpadlo, solární panely, kvalitní kotel na dřevo), nebude jezdit do práce autem, ale využije hromadné dopravy, bude více chodit pěšky nebo jezdit na kole, nebude kouřit.
6. Prach, který ve vzduchu kvůli tomu poletuje, obsahuje obrovské množství nejrůznějších chemických látek a sloučenin. Mnoho z nich je přitom nebezpečných pro zdraví každého z nás.
7. V ovzduší se většinou stanovuje množství tzv. hrubé frakce, známé i pod označením PM10, a jemné frakce známé jako PM2,5. Čím je prašná částice menší, tím je pro člověka nebezpečnější, protože proniká hlouběji do dýchacího ústrojí.
8. Zdroje znečišťování ovzduší dělíme na stacionární (zvláště velké a velké zdroje, střední zdroje, malé zdroje) a mobilní (doprava).
9. Motorová doprava produkuje stále více emisí tuhých znečišťujících látek (TZL) a skleníkových plynů (oxidu uhličitého, oxidu dusného a metanu). Doprava výrazně podílí i na víření již usazeného prachu a jeho opětovném přechodu do ovzduší. Jaké znečišťující látky produkuje vytápění domácností?

10. Průměrný Evropan spotřebuje a vyhodí každý rok tolik papíru, že na jeho výrobu by bylo potřeba pokácet sedm stromů! Přitom se dá papírem snadno šetřit, navíc je možné bez problémů ze starého vytríděného papíru vyrobit nový, recyklovaný. Recyklací se kromě stromů ušetří 64 % energie a 58 % vody ve srovnání s výrobou papíru ze dřeva.
11. Pralesy produkovaly kyslík v době, kdy rostly, bilance příjmu a výdeje kyslíku je nyní v pralese vyrovnaná. Všechny lesy mají obrovskou roli při poutání uhlíku, který při jejich zničení jako CO₂ uniká jako „skleníkový plyn“ do ovzduší.
12. Pralesy jsou významným zdrojem léčiv a potravin pro domorodé komunity, které v nich žijí, stále více jsou využívány i komerčně. Léky na vážné nemoci, které lidstvo sužují či které teprve přijdou, budeme hledat v přírodních lesích.
13. Středoevropským Dnem stromů je 20. říjen.
14. Mimořádně významné stromy, jejich skupiny a stromořadí lze vyhlásit rozhodnutím orgánu ochrany přírody za památné stromy, u nichž se zákonná ochrana nevztahuje pouze na samotný strom, ale také jeho bezprostřední okolí. Jako základní ochranné pásmo se stanovuje území kolem stromu ve tvaru kruhu o poloměru desetinasobku průměru kmene (měřeno ve 130 cm nad zemí).
15. Význam dřevin ve městech je úzce spojen s činností člověka. Dřeviny ve městech pomáhají snižovat teplotu vzduchu, zvyšovat jeho vlhkost, zachycovat sluneční záření (60–80%), snižovat prašnost a hlučnost. Rostliny dále vylučují biologicky aktivní látky příznivé pro člověka, mají funkci estetickou, jejich pomocí se člení nebo ohraničuje prostor, což má také vliv na psychiku člověka (pocit pohody, výkonnosti a duševního zdraví).
16. Zeleň v krajině plní celou řadu funkcí – protierozní (výsadby větrolamů a stromořadí), vodozadržnou (1 m² zatravněného povrchu je schopen vsáknout asi o 2 l více vody než holá půda, 1 m² zalesněného povrchu potom asi o 5 l vody více), která pomáhá předcházet povodním. Zeleň v krajině napomáhá také zvýšení biodiverzity, neboť vytváří místa nutná pro život různých druhů rostlin, hub a živočichů (hmyz, ptáci apod.). Ještě lze připomenout další funkce - klimatickou, estetickou, naučnou a rekreační.
17. Den stromů se oslavuje po celém světě od poloviny 19. století. Vznikl v USA v Nebrasce, kde novinář J. Sterling Morton začal v okolí svého domu sázet stromy, protože zdejší krajina byla na vegetaci velmi chudá.

Dokázal navíc přesvědčit lidi o tom, jak je zeleň užitečná, že zastavuje erozi půdy a poskytuje ochranu před sluncem. Svým nadšením strhl ostatní a myšlenka Dne stromů se rychle rozšířila dál.

18. Jeden strom takto za rok vyrobí tolik kyslíku, kolik potřebuje pro dýchání deset lidí. Jeden dospělý strom může za rok přefiltrovat až 27 kg škodlivých látek.
19. Strom je vlastně vysoce výkonné klimatizační zařízení. Průměrný stoletý strom vyprodukuje denně cca 1000 litrů kyslíku, které spotřebují při dýchání asi 3 lidé za den. K tomu navíc strom denně odpaří 100 až 400 litrů vody.
20. Stromy fungují jako účinný filtr vzduchu. Dokáží zachytit zdraví škodlivé částice prachu, oxidu síry, oxidů dusíku, oxidu uhelnatého, přízemního ozónu a dalších látek.
1 m³ vzduchu nad průmyslovými oblastmi a velkoměsty obsahuje až 500 000 prachových částic. Lesní vzduch jich ve stejném objemu neobsahuje ani 500.
21. Jedno letadlo spálí při letu přes Atlantik tolik kyslíku, kolik vyprodukuje cca 2 ha lesa za rok.